

LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 12, 21¹, 373, 375, 376, 377, 378, 380, 381, 382, 421, 484, 576, 577, 579, 581, 584, 587, 588, 589, 594, 608, 609, 616, 617, 619, 620, 621, 627, 644, 666, 671, 673, 675, 676, 678 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO, KODEKSO PAPILDYMO 565¹ IR 574¹ STRAIPSNIAIS BEI 374, 591 IR 677 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA

Nr.	Institucijos pastabos, į kurias neatsižvelgta	Argumentai, dėl kurių neatsižvelgta
1. Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2022-04-01 raštas Nr. 5-S-6671	<p>2. Atsižvelgdami į ANK projekto aiškinamojo rašto nuostatą, kad „yra poreikis sudaryti teises prielaidas naudotis informacinėmis ir elektroninių ryšių technologijomis (per vaizdo konferencijas) ne tik nagrinėjant administracinių nusižengimų bylas teisme, bet ir jas nagrinėjant ne teismo tvarka institucijose, o taip pat ir tiriant administracinius nusižengimus“, siūlome pakeisti ANK projekto 574¹ straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„1. Kai neįmanoma užtikrinti administracinio nusižengimo tyrimo atlikimo ar administracinio nusižengimo bylos nagrinėjimo šiame kodekse nustatyta įprasta tvarka ar administracinio nusižengimo teisenoje dalyvaujančių asmenų prašymu ar sutikimu, šio kodekso nustatytais atvejais gali būti naudojamos informacinės ir elektroninių ryšių technologijos (per vaizdo konferencijas). Informacinės ir elektroninių ryšių technologijos (per vaizdo konferencijas) naudojamos, jei yra tam tinkamos techninės galimybės ir jeigu pagrįstai manoma, kad tokiu būdu administracinis nusižengimas bus iširtas greičiau ar ekonomiškiau.“</p>	<p>Iš dalies atsižvelgta</p> <p>Teisenoje dalyvaujančių asmenų sutikimas dalyvauti procese naudojantis informacinėmis ir elektroninių ryšių technologijomis (per vaizdo konferencijas) sureguliuotas Baudžiamojo proceso 8² straipsnio 1 ir 2 dalyse. Šios nuostatos <i>mutatis mutandis</i> bus taikomos ir administracinių nusižengimų teisenoje (Įstatymo projekto 15 straipsniu pildomo Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 574¹ straipsnio 2 dalis).</p>

6. ANK projekto 21 straipsniu keičiamas Kodekso 671 straipsnis. Pakeitimu siūloma papildyti nutarimų skirti nuobaudą vykdymo nutraukimo pagrindus ir nustatyti, kad nutarimų vykdymas nutraukiamas suėjus senaties terminui. Pažymėtina, kad sprendimas nutraukti nutarimo skirti nuobaudą vykdymą suėjus senaties terminui yra tik techninio pobūdžio veiksmas, todėl siūlome nustatyti, kad nutarimų skirti nuobaudą vykdymas nutraukiamas automatiškai Administracinių nusižengimų registre. Atsižvelgdami į tai, siūlome papildyti Kodekso 671 straipsnį 5 dalimi ir ją išdėstyti taip:

„5. Šio straipsnio 1 dalies 4 punkte numatytu atveju administracinės nuobaudos vykdymas nutraukiamas automatiškai Administracinių nusižengimų registre, kai per Administracinių nusižengimų registro ir Mokesčių apskaitos informacinės sistemos integracinę sąsają gaunamas atitinkamas pranešimas.“

6. Siūlome pakeisti ANK projekto 26 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„26 straipsnis. Nutarimų, priimtų iki 2017 m. sausio 1 d., vykdymo nutraukimas

Nutarimų, priimtų pagal iki 2017 m. sausio 1 d. galiojusį Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodeksą ir tebevykdomų šio įstatymo įsigaliojimo dieną, vykdymas **automatiškai** nutraukiamas **Administracinių**

Iš dalies atsižvelgta

Siūloma nutarimo skirti baudą vykdymo nutraukimą suėjus senaties terminui perduoti Valstybinei mokesčių inspekcijai (toliau – VMI). VMI priims sprendimą pripažinti mokestinę prievolę (taip pat ir dėl mokestinėms nepriemokoms prilygintų baudų pagal ANK) pasibaigusią ir šią prievolę nurašys iš apskaitos duomenų. Dėl baudų, priimtų pagal Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodeksą iki 2015 m. liepos 1 d., sprendimą priimtų institucija, priėmusi nutarimą, o jeigu nutarimą priėmė teismas – institucija, kurios pareigūnas surašė protokolą.

	nusižengimų registre , vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 671 straipsnio 1 dalies 4 punktu.“	
2. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2022-04-01 raštas Nr. R-1488	1. Iš šių nuostatų mokesčių administratoriui nėra aišku kaip administracinę atsakomybę traukiamas asmuo turi išreikšti sutikimą dėl protokolo surašymo naudojantis informacinėmis ir elektroninių ryšių technologijomis. Ar tokį sutikimą asmuo turėtų pateikti raštu administracinį nusižengimą tiriančiam pareigūnui, ar visgi pats asmens dalyvavimas nuotolinėje teismo būty pripažintinas ir laikytinas tinkamu sutikimo išreiškimu, ar asmuo turėtų išreikšti aiškų žodinį sutikimą vaizdo konferencijoje. Todėl manome, kad Projekte turėtų būti aiškiai nustatyta sutikimo forma. Taip pat pažymėtina, kad asmeniui nesutikus su protokolo surašymu naudojantis informacinėmis ir elektroninių ryšių technologijomis, manytina, kad liks neapibrėžta teisinė situacija, kuomet administracinį nusižengimą tiriantis pareigūnas negalės surašyti administracinio nusižengimo protokolo.	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Tyrimą atliekančių ar bylas nagrinėjančių pareigūnų sprendimai atlikti tyrimo veiksmą ar nagrinėti bylą naudojantis informacinėmis ir elektroninių ryšių technologijomis (per vaizdo konferencijas) bus priimami <i>mutatis mutandis</i> taikant Baudžiamojo proceso kodekso 8² straipsnio nuostatas, kuriame, be kita ko, numatyta, kad atliekant konkretų proceso veiksmą dėl nuotolinio proceso taikymo ne priimamas atskiras procesinis sprendimas, o apie tai informuojami dalyvaujantys asmenys raštu ar žodžiu ir tai pažymima nutarime, nutartyje ar atliekamo veiksmo ar teismo posėdžio protokole. Nuotolinis procesas grindžiamas dispozityvumo principu – asmenys neturi prievolės turėti technines galimybes dalyvauti nuotoliniame procese ir apskritai pareigos dalyvauti tokiu būdu administraciniu nusižengimų teismoje. Todėl nėra tikslinga griežtai formalizuoti jų sutikimo dalyvauti procese nuotoliniu būdu. Jei asmuo nesutiks ar nesudalyvaus nuotoliniame procese dėl vienokių ar kitokių priežasčių, jis bus šaukiamas atlikti procesinį veiksmą įprasta tvarka. Visi teismoje dalyvaujantys asmenys turi pareigą atvykti pas tyrimą atliekantį pareigūną ar į instituciją, nagrinėjančią nusižengimo bylą arba dalyvauti proceso veiksmu nuotoliniu būdu.</p>
	2. Projekto 22 straipsnyje, kuriuo keičiamas ANK 675 straipsnio 3 ir 4 dalis, siūlomas teisinis reguliavimas asmens prašymu baudą už AN pakeisti viešaisiais darbais, mokesčių administratoriaus nuomone, gali būti neveiksmingas. Kai išieškojimas neefektyvus, t. y. negalimas, nes nerandama asmens turto ir (ar)	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Įstatymo projektu nesiekama atsisakyti galimybės baudą pakeisti viešaisiais darbais. Būtent baudų pakeitimo viešaisiais darbais teisinis mechanizmas ir tobulinamas tam, kad jis netrukdytų baudų išieškojimui ir netaptų piktnaudžiavimo instrumentu, kaip yra dabar. Taigi, jei pažeidėjas suinteresuotas, kad bauda būtų pakeista viešaisiais darbais, jis pats dėl to turi kreiptis į instituciją, paskyrusią baudą ir pateikti būtinus</p>

	<p>lėšų, iš kurių gali būti priverstinai išieškota bauda už AN, maža tikimybė, kad asmuo pats kreipsis ir nevengs vilkinti priverstinio išieškojimo proceso, kad sulaukti vykdymo senaties. VMI prie FM Mokesčių apskaitos informacinės sistemos duomenimis, nuo 2015 m. liepos 1 d. daugiau nei 100 baudų yra paskirta 510 asmenų, baudų suma 13,16 mln. Eur. Daugiausiai baudų, net 1085, paskirta vienam gyventojui, bendra jo baudų nesumokėta suma 17,7 tūkst. Eur. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlome, ieškoti griežtesnių teisinių priemonių piktybiškai nemokantiems asmenims bei didinti prevencinį savanorišką baudų už AN vykdymą.</p>	<p>dokumentus. Tuo tarpu šiuo metu baudos keitimas viešaisiais darbais turi būti privalomai sprendžiamas prieš pakartotinai teikiant baudą išieškojimui.</p>
<p>3. Kauno miesto savivaldybės administracijos 2022-03-31 raštas Nr. (33.200.E) R-937</p>	<p>Norint, kad administracinio nusižengimo bylos teismoje dalyvaujantys asmenys galėtų dalyvauti procese naudodamiesi informacinėmis ir elektroninių ryšių technologijomis (per vaizdo konferencijas), institucijoje turi būti techninės galimybės dalyvauti procese nuotoliniu būdu. Kadangi įstatymo projekte siūloma nustatyti pareigą daryti garso ir vaizdo įrašą, pirmiausia turi būti įrengtos atskiros (-a) darbo vietos (-a) su prieiga prie fizinės infrastruktūros, įskaitant patalpas, kabelių kanalus su prieiga prie programinių sistemų, informacinių sistemų ar duomenų bazių, kad būtų užtikrintas visų teismoje dalyvaujančių asmenų diskretiškumas. Taip pat turi būti įrengtas skaitmeninės informacijos atkūrimo įrenginys su prieiga prie</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Informacinių ir elektroninių ryšių technologijų (per vaizdo konferencijas) naudojimas administracinių nusižengimų teismoje paremtas dispozityvumo principu, t. y. techninių galimybių atlikti proceso veiksmą ar bylos nagrinėjimą nuotoliniu būtu neturėjimas (tiek institucijoje, tiek teismoje dalyvaujančio asmens) neužkerta kelio administracinių nusižengimų procesą vykdyti įprasta tvarka. Siūlomas teisinis reguliavimas tik suteikia prielaidas procesinius veiksmus ar bylų nagrinėjimą vykdyti nuotoliniu būdu. Būtina pažymėti, kad apklausus institucijas, kurių pareigūnai atlieka administracinių nusižengimų tyrimą, didžioji jų dauguma pritarė būtinybei ANK įteisinti nuotolinį procesą.</p>

	<p>elektroninių ryšių tinklo elementų ir susijusių priemonių, įskaitant galimybes fiksuotuoju ar mobiliuoju būdu prijungti įrangą, iš kurio tiesiogiai būtų transliuojamas vaizdas į vaizdo atkūrimo įrangą.</p> <p>Nepritariame šiam teikiamam siūlymui, kadangi manome, jog jis sukels neigiamas pasekmes, nes nebuvo atlikti ekonominiai paskaičiavimai, kokį papildomų ekonomiškai pagrįstų išlaidų poreikį dėl šio įstatymo pakeitimo patirs ne teismo tvarka administracinių nusižengimų bylas nagrinėjančios institucijos.</p>	
4. Lietuvos antstolių rūmų 2022-04-01 raštas Nr. S-793-696	<p>1. Siekiant įgyvendinti siūlomus pakeitimus, susijusius su nutarimo skirti baudą vykdymo nutraukimą suėjus nutarimo skirti administracinę nuobaudą vykdymo senačiai, siūlome apsvarstyti tai, kad nutraukimo procedūrą būtų įgyvendinta tik skolininkui pateikus prašymą taikyti senatį ir atitinkamai skolininkui apmokėjus vykdomosios bylos nutraukimo išlaidas. Tik tokiu atveju antstolis galėtų spręsti vykdomosios bylos nutraukimo klausimą.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Pagal siūlomą teisinį reguliavimą antstoliai neturės prievolės sekti ir inicijuoti nutarimų vykdymo nutraukimo suėjus vykdymo senačiai. Apie pasibaigusias prievoles suėjus senačiai antstolius informuos VMI. Vykdyto išlaidų, ar vykdymo nutraukimo išlaidų klausimas spręstinas taip pat, kaip ir mokestinių nepriemokų (kurioms pagal Mokesčių administravimo įstatymą yra prilygintos baudos pagal ANK) išieškojimo nutraukimo suėjus mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo senaties terminui atveju. Be to, vykdymo išlaidų, ar vykdymo nutraukimo išlaidų klausimas nėra ANK reguliavimo dalykas.</p>
5. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos raštas 2022-03-09 raštas Nr. S-1081	<p>1. Savivaldybės administracija nesutinka dėl ANK 678 straipsnio pakeitimo, kadangi Savivaldybės administracijai būtų papildoma administracinė našta.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Pagal ANK 678 straipsnį viešųjų darbų nuobaudos vykdymą realiai organizuoja ir atlieka savivaldybės. Policijos vaidmuo iš esmės apsiriboja tik dokumentų persiuntimu atitinkamai savivaldybei. Todėl būtent policijos dalyvavimas šiame procese laikytinas papildoma našta ir todėl netikslingas.</p>

<p>6. Vilniaus miesto savivaldybės administracijos raštas 2022-03-24 raštas Nr. A51-37744/22(3.3.2.26E-ADV)</p>	<p>1. Siūlome ANK 565¹ straipsnyje aiškesnį reglamentavimą, kad administracinių nusižengimų teiseną negali būti pradėta, o pradėtoji turi būti nutraukta, kai pasibaigia šio kodekso 39 straipsnyje nurodytas terminas.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Siūlytina palikti galiojantį teisinį reguliavimą, nustatantį, kad administracinių nusižengimų teiseną negali būti pradėta, o pradėtoji turi būti nutraukta, jei iki administracinio nusižengimo bylos nagrinėjimo pasibaigia šio kodekso 39 straipsnyje nurodytas terminas. Tai leistų užbaigti bylos nagrinėjimą, jam prasidėjus, kadangi priešingu atveju iš asmens būtų atimta galimybė gintis dėl jam pareikštų kaltinimų.</p>
<p>7. Policijos departamento 2021-10-08 raštas Nr. 5-S-17135</p> <p>2021-11-18 raštas Nr. 5-S-19891</p>	<p>2021-10-08 raštas Nr. 5-S-17135:</p> <p>„2. Atsižvelgę į 1 punkte išdėstytus aspektus, nepritariame Įstatymo projekto 3 straipsniui, kuriuo siūloma ANK 374 straipsnį pripažinti netekusiu galios. Įstatymo projekto aiškinamajame rašte šis siūlymas grindžiamas tuo, kad ANK 374 straipsnyje („Naudojimosi geležinkelių transporto priemonėmis taisyklių pažeidimas“) minimų nusižengimų sudėtis patenka į ANK 115 straipsnyje („Tyčinis turto sunaikinimas ar sugadinimas“), 481 straipsnyje („Nedidelis viešosios tvarkos pažeidimas“), 484 straipsnyje („Alkoholinių gėrimų gėrimas viešosiose vietose arba neblaivaus asmens pasirodymas viešosiose vietose“), 488 straipsnyje („Viešosios rimties trikdymas“) ir 492 straipsnyje („Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatyme nustatytas tabako gaminių ar susijusių gaminių vartojimo ar jų turėjimo ribojimo pažeidimas, pastatų (butų) arba patalpų savininkams ar kitų daiktinių teisių turėtojams nustatytų reikalavimų</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija nuosekliai laikosi pozicijos, nurodytos Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 12, 373, 375, 376, 377, 378, 380, 381, 382, 421, 589 straipsnių pakeitimo ir 374 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas) aiškinamajame rašte ir ankstesnėje derinimo pažymoje.</p> <p>Vadovaujantis Lietuvos Respublikos policijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 6 punktais, policijos uždaviniai yra ne tik eismo automobilių keliais priežiūra, tačiau ir žmogaus teisių ir laisvių apsauga bei asmens, visuomenės saugumo ir viešosios tvarkos užtikrinimas. Lietuvos transporto saugos administracijos (toliau – LTSA) veiklos tikslai, remiantis Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo (toliau – Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymas) 7 straipsnio 1 ir 2 dalimis ir LTSA nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2017 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 3-574 „Dėl Lietuvos Respublikos transporto saugos administracijos nuostatų patvirtinimo“, 12.1 ir 12.3 papunkčiais, yra užtikrinti aukštą geležinkelių transporto eismo saugos (toliau – eismo sauga) lygį ir didinti geležinkelių sistemos sąveiką. ANK 374 straipsnyje nustatyti nusižengimai yra susiję ne su eismo sauga, o su viešosios tvarkos, asmens nuosavybės teisės ir asmenų sveikatos apsauga. Nors šie</p>

nevykdydas“) minimų nusižengimų sudėtis. Pažymėtina, kad pritarus vertinamam siūlymui, policija būtų pagrindinė institucija, kuri turėtų reaguoti į gaunamus pranešimus apie pažeidimus, kurie dabar minimi ANK 374 straipsnyje ir į kuriuos šiuo metu įgaliota reaguoti Lietuvos transporto saugos administracija, o tai policijai būtų papildoma administracinė našta, kuri pareikalautų papildomų žmogiškųjų ir finansinių išteklių.<...>“

2021-11-18 raštas Nr. 5-S-19891:

„<...> Policijos departamentas laikosi savo pozicijos dėl nepritarimo Įstatymo projekto 3 straipsniui, kuriuo siūloma Administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 374 straipsnį pripažinti netekusiu galios, pateiktos 2021 m. spalio 8 d. rašte Nr. 5-S-17135.

Pakartotinai pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos policijos įstatyme ir Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatyme policijai yra pavestos eismo automobilių keliais priežiūros (Policijos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 6 punktas, 6 straipsnio 1 dalies 15 punktas) ir eismo saugumo automobilių keliais užtikrinimo funkcijos (Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 10 straipsnio 9 dalis).<...> Vadovaudamasi Lietuvos transporto saugos administracijos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2017 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 3-574 „Dėl

nusižengimai ir padaromi geležinkeliuose, jie nekelia tiesioginės, reikšmingos grėsmės eismo saugai ir geležinkelių sistemos sąveikai.

ANK 492 straipsnio 1 dalyje yra nustatyta bendroji atsakomybė už Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatyme (toliau – Tabako kontrolės įstatymas) nustatytas tabako gaminių ar susijusių gaminių vartojimo ar jų turėjimo ribojimo pažeidimus, o šiame įstatyme uždrausta vartoti tabako gaminius traukiniuose (išskyrus tam skirtas vietas), ANK 484 straipsnio 1 dalyje nustatyta administracinė atsakomybė už alkoholinių gėrimų ir kitų naudojant spiritą pagamintų svaigalų gėrimą gatvėse, stadionuose, skveruose, parkuose, visų rūšių viešajame transporte, ANK 481 straipsnio 1 dalyje – atsakomybė už įžeidžiamą kibimą prie žmonių, kitų tyčinių veiksmų, kuriais siekiama pažeisti viešąją tvarką ir žmonių rimtį, 488 straipsnio 1 dalyje – už šauksmus, švilpimą, garsų dainavimą arba grojimą muzikos instrumentais, kitokiais garsiniais aparatais ar kitus triukšmą keliančius veiksmus viešajame transporte. Už visus šiuos administracinius nusižengimus atsakomybę taiko policija.

Dar daugiau, kitose transporto srityse eismo saugos institucijai nėra pavesta taikyti atsakomybę už analogiškus ANK 374 straipsnyje nustatytiems nusižengimus, nes nėra specialių nusižengimų sudėčių. Pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo 22 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad Lietuvos Respublikoje vartoti alkoholinius gėrimus draudžiama: „3) visų rūšių viešajame transporte, <...>“. ANK nėra draudimo vartoti alkoholinius gėrimus jūrų laivuose ir vidaus vandenų transporto priemonėse, autobusuose, troleibusuose nesilaikymo pažeidimo. Taip pat ANK nėra viešosios tvarkos šiose transporto priemonėse pažeidimo, jų salono įrangos, inventoriaus gadinimo sudėčių, nors neabejotinai tokios veikos gali būti padarytos. Tabako kontrolės įstatymo 19 straipsnio 4 dalyje įtvirtinta, kad yra draudžiama rūkyti „visų rūšių viešajame transporte <...>“. ANK nėra atskiros rūkymo autobusuose, troleibusuose nusižengimo sudėties. Tiesa,

	<p>Lietuvos transporto saugos administracijos nuostatų patvirtinimo“, Lietuvos transporto saugos administracija vykdo geležinkelių transporto eismo saugos institucijos funkcijas (13 punktas) <....>“.</p>	<p>ANK 404, 409 straipsniuose yra nustatyta administracinė atsakomybė už rūkymą jūrų laivuose ir vidaus vandenų transporto priemonėse tam nenustatytoje vietoje, tačiau ji yra perteklinė.</p> <p>Laikotarpiu nuo 2017 m. iki 2021 m. lapkričio mėn. LTSA nėra nė karto taikiusi administracinės atsakomybės už ANK 374 straipsnyje nustatytus nusižengimus ir nėra gavusi nė vieno skundo dėl ANK 374 straipsnyje nustatytų nusižengimų. Todėl manytina, kad, panaikinus ANK 374 straipsnyje nustatytas nusižengimų sudėtis, darbo krūvis policijai, reaguojant į gyventojų pranešimus, reikšmingai neišaugtų.</p> <p>Atsižvelgiant į nurodytus argumentus, teigtina, kad ANK 374 straipsnio atsisakymas ne tik nesukeltų jokių neigiamų padarinių, tačiau lemtų didesnę teisinę aiškumą, nuoseklumą ir prisidėtų prie valstybės institucijų funkcijų išgryninimo.</p>
--	---	---